

JAV PREZIDENTO RONALDO REAGANO DEKLARACIJA DĖL BALTIJOS LAISVĖS DIENOS

Š.m. birželio 13 d. Vašingtone, Baltuose Rūmuose, dalyvaujant Baltijos valstybių atstovams, JAV prezidentas Ronaldas Reaganas pasirašė tokio turinio deklaraciją:

1940 metais Sovietų karinės pajėgos įsiveržė ir okupavo nepriklausomas valstybes: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Taikingos Vakarų krypties Baltijos valstybės buvo sutriuškintos jų nedraugiško kaimyno ginklo jėga. Gėdingos Ribbentropo – Molotovo sutarties ciniška priedanga, Sov. Sąjunga priverstinai įjungė tas tris Baltijos respublikas į savo imperiją.

Po sovietų inkorporacijos dešimtys tūkstančių Baltijos piliečių buvo įkalinta, deportuota, persekiojama ir nužudyta. Jų religijos, kultūrinės ir istorinės vertybės buvo suniekintos. Svetima politinė santvarka, kuri yra įvesta jų kraštuose, siekė priversti tų kraštų žmones priimti totalitarinės valdžios jiems nepriimtina santvarką. Bet sovietams nepavyko.

Šiandien Baltijos tautos tęsia kovą, siekdamos laisvės, kokią turime mes. Tie vyrai ir moterys pergyvena kalėjimus, tremtį ir persekiojimus už savo įsitikinimus. Drąsūs lietuviai, latviai ir estai vis dar siekia žmogaus teisių, kad galėtų galvoti, kalbėti ir tikėti pagal savo sąžinės balsą.

Jungtinių Amerikos Valstijų gyventojai supranta Baltijos tautų teisėtas aspiracijas į valstybinę nepriklausomybę, ir mes negalime tylėti matydami nuolatinį Sov. Sąjungos vyriausybės atsisakymą leisti toms tautoms būti laisvomis. Mes palaikome jų teisę nuspręsti savo tautos likimą, laisvą nuo svetimos dominacijos.

JAV vyriausybė niekad nepripažino Baltijos valstybių priverstino įjungimo į Sov. Sąjungą, ir nepadarys to ateityje.

Ginant Baltijos tautų teises, Jungtinės Amerikos Valstijos nėra pačios vienos. Sausio 13 dieną Europos Parlamentas priėmė dauguma balsų rezoliuciją „dėl padėties Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje“, kurioje buvo reikalaujama grąžinti Baltijos valstybėms laisvo apsisprendimo teisę.

JAV Kongresas, priėmęs jungtinę Parlamento rezoliuciją Nr. 201, įgaliavo ir prašė prezidentą paskelbti 1983 metų birželio 14-tąją „Baltijos Laisvės Diena“.

Todėl aš, Ronaldas Reaganas, Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentas, šiuomi skelbiu 1983 m. birželio 14-tąją, kaip „Baltijos Laisvės Diena“. Kviečiu JAV gyventojus ruošti tą dieną atitinkamus minėjimus ir iškilmes, kad patvirtinus mūsų įsipareigojimą siekti laisvės visoms pavergtoms tautoms.

Šiuo aš patvirtinu ir pasirašau šią deklaraciją 1983 – mūsų Viešpaties metų – birželio tryliktą dieną ir du šimtai septintais Amerikos Jungtinių Valstijų nepriklausomybės metais.

Ronald Reagan